

[Ejner Larsen]

gælder for arbejdsmarkedet, og det er en helt anden snak.

Skrumsager Skau (V):

Jeg ved ikke, om vi skal le eller græde over dette forslag fra SF om, at lønmodtagere skal have ret til at nægte at arbejde for Sydafrika. Det kan de gøre. Det står lønmodtagerne frit for. Det står også os lønmodtagere frit for, om vi vil tage et job eller vi vil tage vores gode tøj og gå og så tage de konsekvenser, det medfører.

Som arbejdsministeren allerede har nævnt, er det et arbejdsretligt spørgsmål, og hvis vi gennemførte det generelt i vort samfund, kunne vi jo komme temmelig langt ud, samtidig med at man som lønmodtager alligevel var garanteret i både den ene og den anden ende. Hvis vi f.eks. som lønmodtagere sagde: Jamen vi vil ikke arbejde for noget, som har nogen relationer til alle de lande, som ikke overholder FN's menneskerettighedskonvention, ville vort land jo ret hurtigt gå i stå.

Med hensyn til det eneste eksempel, som er nævnt, og som vedrører det sydafrikanske generalkonsulat i København, vil jeg gerne sige, at jeg føler, det er meget, meget vigtigt, at vi har direkte kontakt, for kun derigennem kan vi virkelig få indflydelse på den udvikling, som vi går ind for, nemlig en afskaffelse af apartheidstyret og -systemet i Sydafrika så hurtigt som muligt.

Jeg mener, det er vigtigt, at vi har en vis kontakt - ikke en stor kontakt, men en indgangsvinkel, så vi kan sikre, at man gennem samtaler og diskussioner løbende er klar over vores holdning og vore synspunkter.

(Kort bemærkning).

Ejner Larsen (SF):

Hr. Skrumsager Skau mente, at forslaget var overflødigt, fordi den enkelte lønmodtager i arbejden kan nægte at udføre et sådant stykke arbejde, og her sigtede han naturligvis til, at lønmodtageren bare kan sige nej; der er ingen, der kan slæbe ham på arbejdspladsen og tvinge ham til det. Men så er det da, fordi hr. Skrumsager Skau overhovedet ikke kender den øvrige arbejdsmarkedslovgivning og de midler, man har til at tvinge lønmodtageren, økonomiske midler som 5 ugers karantæne osv., hvis han gør det.

Det er ikke rimeligt, at den enkelte lønmodtager alene skal betale prisen for, at man har en nogenlunde rimelig politik på dette område. Som jeg sagde heroppefra før, har Folketinget jo taget sig sammen til at vedtage, at man ikke skal handle med Sydafrika, og så står de lønmodtagere, som har tradition for at vise afsky over for den slags regimer, lige pludselig og skal bære byrderne alene. Det er ikke rimeligt.

(Kort bemærkning).

Skrumsager Skau (V):

Jo, jeg kender godt konsekvenserne som lønmodtager, og de, som gør det, må så tage de konsekvenser, som det indebærer. De kender dem.

Lone Dybkjær (RV):

For mig at se er der i virkeligheden to hovedspørgsmål i denne sag. Det første er spørgsmålet, om vi overhovedet skal have et generalkonsulat her i Danmark. Det andet er så, om der er nogen, der skal have lov til at nægte at arbejde på opførelsen af dette konsulat, hvis vi har vedtaget, at vi skal have et. For det er jo det, det drejer sig om. Konkret er det kun konsulatet her i Danmark, der virkelig er tale om.

Efter Det Radikale Venstres opfattelse skal vi have et konsulat for Sydafrika her. Vi har altid haft et sydafrikansk konsulat her i Danmark, fordi vi altid har haft en de facto-ankendelse af eksisterende lande, sådan som også andre ordførere har været inde på. Vi er i en lang række sammenhænge rent faktisk gået i spidsen for anerkendelsen af lande, uanset om vi var tilhængere af deres regime eller ej, og når vi har det princip, indebærer det også, at vi opretter diplomatiske forbindelser med disse lande. Og det er det, der helt konkret er tilfældet her i forbindelse med Sydafrika.

Den principielle diskussion handler altså om, hvorvidt vi vil have det konsulat eller ej, om vi vil fastholde det gamle princip eller vi vil gå ind for nogle helt nye principper på dette område. Og det sidste er vi altså ikke tilhængere af.

Det andet er så, at når vi mener, at det skal være muligt at have et sydafrikansk konsulat her i landet, må vi sige, at det for nogle af os, der kunne risikere at komme til at arbejde på det konsulat, vil være en meget stor belastning, fordi vi finder, at det, der foregår i Sydafrika, er